

21 סוס הרקמה נבמה
3818 כ זא 1800 5

יב. וכשנכרו בית חשמנאי ונצחום, בדקו ולא מצאו אלא פך אחד של שמן שהיה מונח בחותמו של כה"ג, ולא היה בו אלא להדליק יום אחד, ונעשה בו נס והדליקו ממנו שבעת ימים. טומאת השמנים, השחתת המדות והדיעות, שבאה למתנה ישראל מסבת התגברות היונים ושלטונם, היא

הצרה היותר איומה הנוגעת עד נפש האומה. זאת היא אמנם ממפלאות תמים דעים, שאם הדיעות המסתעפות מן צומק יסוד התורה, אחדות השם יתברך ואמונתו, נפגמו מתגרת עול יונית, הנה כשם שהכהן הכללי שבעם ד' הוכן להורות חוקי ד' ומשפטיו, להראות בפועל תוכן של חיים קדושים וטהורים למען היות למופת לעם כולו, כן יש בכל אדם מישראל צד כהונה, מפני שבכללם המה ממלכת כהנים וגוי קדוש. התשוקה הפנימית, לקדושת החיים ולדעת התורה וללכת בדרכיה, היא גנוזה בעומק הלב הישראלי. וכבר ביארנו¹ בע"ה בתעודת מעשר שני הנאכל לבעלים, שהוא בא לעורר את יסוד הכהונה העצמית הנמוגת בנפש כל אדם מישראל. והנה הכהונה בכללה מתפשטת על דרכי החיים ועל כל מרחב הדעה הטהורה, גם היא היתה כבר מוכנת להתחלל מכתה של יון. אבל עוד יותר עמוק בלב שוכן אור הנשמה הישראלית, ששם גנוז הקשר הפנימי של האיש הישראלי, המופיע בכל עז ככלל האומה, עם האמונה העקרית בשם ד' אלהי ישראל, והרצון החזק והנערץ שלא להפרד מבית חייהם, מהאמונה בכללה. זהו העולם הפנימי הישראלי, שדוגמתו בתוך הכלל הוא הכהן הגדול הנכנס לפני ולפנים לשרת בקודש ביום הקדוש המובדל מכל עסקי החיים הגשמיים. אותו הפך הקטן שמונח בחותמו של כה"ג, לא יוכלו היונים לטמאות, לעקור מכלל ישראל קישורם הפנימי העמוק עם ד' אלהי ישראל, זה לא יוכלו כל בעלי כח חזק, "מים רכים לא יוכלו לכבות את האהבה ונהרות לא ישטפוה"². אמנם כאשר הפך נשאר בקטנותו, כאשר האמונה רק בלב תהיה גנוזה ועל החיים בפועל לא תראה את כחה, במה זה תוכל עמוד, כיון שהחיים בפועל כבר לקחו להם דרך אחרת שלא ע"פ היסוד של האמונה הפנימית, הלא תוכל חלילה שארית הפליטה להכבות מערימת הדשן של החיים המזורים המוצברים עליה ומנוגעים את אורה מלהתפשט, "באפט עצים תכבה אש"³. אבל זהו הכח הנפלא שיש ברשף האור הגנוז, שאע"פ שימצא לפניו דרכי חיים הפוכים מתוכנו, דיעות המתפשטות העומדות מנגד לו, מבלי דעת של אותן בעלי הדיעות שהם בזה הולכים בדרך הפוכה מאשר טמון בפנימיות היותר עמוקה שבנפשם. והנה תגלה יד ד' ע"י עלילותיו עם עם זו בחר לו, והניצוץ הקטן יתלהב ויעקור משורש את כל ארחות החיים הזרים, ואת כל הדיעות ההפכיות אשר נערמו עליו חמרים תמרים, ויתפשט על כל ארחות החיים להשיב לבי של ישראל לאביהן שבשמים, עד שיספיקו כחות החיים המעשיים שהם כבר הולכים לדרך התורה המצוה, להחיות את ישראל ולהאיר אורם, עד עבור כל הזמן ההוא ועד בא התקופה החדשה של אור חדש על ציון, עד בא שנת גאולה ויום רצון לדת ישראל וציון גאול ולשבי פשע

ביעקב⁴. ע"כ בעת ההיא, בעת המהומה והמבוסה, אשר סדרי החיים היונים נתפשטו בארץ ישראל למכביר, ונשאר רק זיק האמונה הפנימית השוכנת צומק בלב הישראלי, היו האות בדוגמתו, פך שמן קטן המונח בחותמו של כה"ג, שאותו לא יטמאו זרים. אבל היוכל להתמיד אורו בהיות סדרי החיים ההולכים במרוצת זמן ההוא, בלתי נמשכים אחריו לחזקו ולפשטו, לעשותו ידוע ומובן ומוחש בלב. פך השמן קטן הוא יאין בו כ"א להדליק יום אחד, שעה אחת, שעת התרוממות [שבה] ירום האדם משפלות החיים, ע"י אור הפנימי של קשר האמונה בשם ד' אלהי עולם, ומהר ישוב לרדת באין לו קשר חיים קיימים בכל מעשיו בדרכה של תורה. אמנם נעשה כן אע"פ שלא היו כלל החיים או מוכנים שיתפשט בהם אור החיים של האמונה העיקרית, אבל מכה יד ד' ואמונתו של ציון עמו בעבור שמו הגדול, הנה יספיק זה הפך הקטן להדליק קשר שמנה ימים, הרומזים על הארכת הזמן עד עבור כל תקופת ההנהגה ובא תקופת העתיד הנאדרה בקודש, שהארץ תמלא "דעה את ה' כמים לים מכסים"⁵.

ט. רת"ר בכ"ה בכסליו יומי דחנוכה תמניא אינון.
הסכום הרגיל להיקף שלם הוא שבעה ימים. אמנם
התכלית של כל נשגב וקדושת שם ד' וחפצו הטוב בעולם, יגלה
רק לזמן העתיד, שאליו פונות כל הקדושות. אמנם גם בזמן
ההוא כח העתיד נגלה איך הוא הולך ובא, וזה יגלה ע"י
גלגוליהם של ישראל הנפלאים, שלולא תכלית העתיד הנשגב
אין פותר לחידת עולמים זאת. ע"כ השבת היא מורכבת עם
היקף הזמן ההוא המתמיד, ורומז ליום שכולו שבת מנוחה
וקדושה, להורות שבעצם הזמן ההוא רושם הזמן העתיד הוא
כבר מוכן ומוחש. היונים אמנם בקשו לסמות אורו של עולם,
החשיכו עיניהם של ישראל ומלאו את העולם פחזות והוללות,
על יסוד העיקר של לקיחת ציור הזמן ההוא בלא שום תעודה
בעתיד, עד שגרמו להשפיע על הכתות הרעות שיצאו מקרבנו
לאמר אין עולם אלא אחד, ושעבורם תקנו במקדש לאמר "מן
העולם עד העולם". כלומר, בשעה שהזמנים מתוקנים ועיני
השכל בהירות, די באמירה אחת, "מן העולם", העתיד כבר
נשקף, אבל באשר האפילו אור האמת, ראוי להעמיד מפורש את
התעודה של העתיד, אע"פ שהעינים הטרטות אינן מכירות
אותו מן ההוא, מ"מ דבר אלהינו יקום לעולם. וכבר אנו יודעים
את תעודת העתיד ע"פ הנבואה, נחלתן של ישראל, והיא לנו
מבוררת גם בעת החושך שלא יראה לעיני בשר באופן מוחש כח
העתיד מתוך ההוא. כשם שדי באמירה אחת "מן העולם" לכלול
כמו כן את העתיד בזמן הבהיר והמאיר, כן די בחנוכה של
שבעה ימים, שכולל ההיקף הזמני ההוא שבתוכו כבר נכלל
השבת, הרומז ומכין ליום שכולו שבת. אבל לעת הירידה
שגרמו היונים ההוללים, שטשטשו את בהירת ההוא מלהציץ
מתוכו את העתיד הנהדר, שאז יגלה אור ד' וכבודו בעולם,
והאלילים כליל יחלף², ה' דרוש לחזק את הצפיה העיקרית
הישראלית, שלא תקמץ גם היא בהוא כאותה של היונית
הלילה, לעשות חנוכה שמנה ימים, כלומר יום אחד העודף על
ההיקף הנהוג בהוא, להורות בפועל שכל מגמותינו יגלו ויצאו
לפעול רק בעתיד, שיצא הזמן בכללו מידי שפלותו, והעולם
ירפא מעורונו ורעותיו הכלליות והפרטיות, שהוא מגמתן של
ישראל ותעודת אורו של מקדש. ע"כ יומי דחנוכה תמניא
אינון, כאומר מפורש "מן העולם עד העולם".